

Pædagogisk læreplan for Stadil-Vedersø Børnehus 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#), 2018. Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

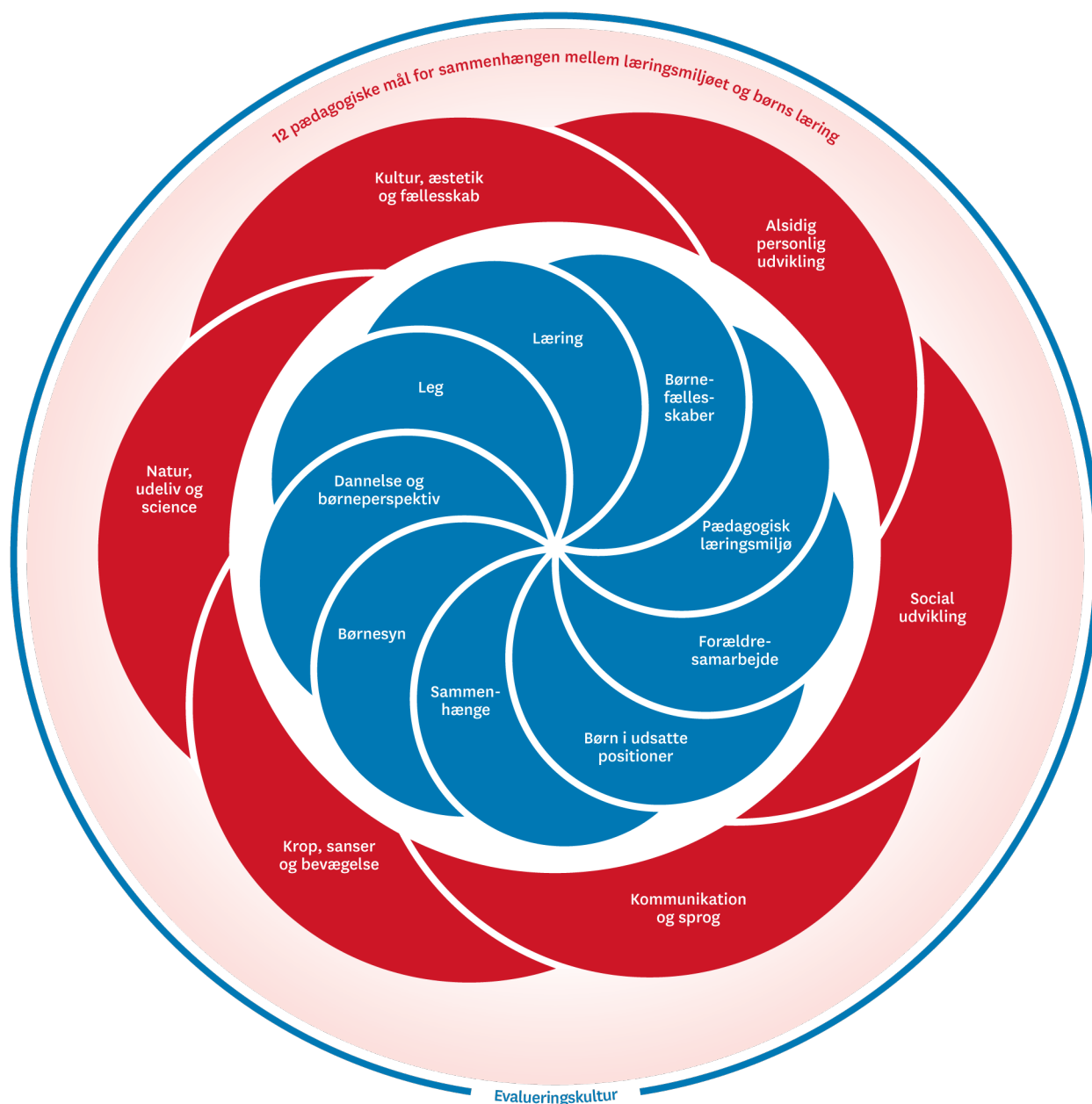
[Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [*Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold*](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

>Skriv her.<

Stadil Vedersø Børnehus er en integreret fribørnehave og skolefritidsordning fordelt på ca. 25 børnehavebørn og 25 SFO børn. Vi er en del af Stadil Vedersø Friskole, som startede op i 2014.

Børnehuset er beliggende i et landsbymiljø med naturen og de åbne marker lige uden for døren og med gode muligheder for ture i nærmiljøet. Vi har desuden fjorden, skoven og havet inden for rækkevidde med vores egen bus.

Som medlem af Friluftsrådets "De grønne spirer" vægtes udeliv og udeaktiviteter. Vi har en stor og dejlig legeplads med bl.a. bålsted, lille skov, legeredskaber, cykelbaner, legehuse, sandkasser og et udendørs værksted. Desuden gøres brug af skolens udenomsarealer med skolegård, legeplads og boldbaner.

Indendørs har vi foruden de 3 grupperum en række mindre rum, som giver mulighed for uforstyrret leg i mindre grupper. Vi har et stort og funktionelt køkken, hvor børnene deltager på maddage og tilberedning af eftermiddagsmad. Der er desuden mulighed for at benytte gymnastiksal og bibliotek på skolen.

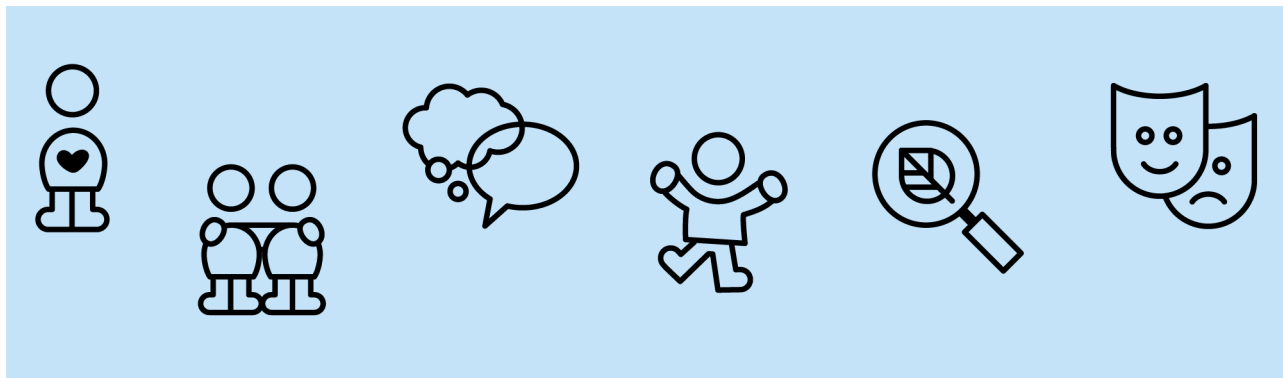
Vi vægter at skabe en praksis, hvor trivsel, læring og udvikling for det enkelte barn er i centrum. Vi arbejder ud fra en anerkendende tilgang, hvor barnet skal opleve sig set, hørt og forstået. Legen udgør en central del i vores hverdag, ligesom inklusion i børnefællesskabet har høj prioritet. Målet er at medvirke til, at børnene udvikler sig til hele og selvstændige børn med en positiv selvopfattelse og evnen til at indgå i sociale sammenhænge og relationer.

Vore børnehavebørn er opdelt i 2 aldersopdelte grupper med faste voksne tilknyttet. Det er i disse grupper vore formiddagsaktiviteter og spisning foregår. På øvrige tidspunkter af dagen kan børnene gå på besøg hos hinanden.

Vi arbejder på at skabe gode overgange fra dagplejen og senere ind i skolen.

Dagplejen kommer jævnligt på besøg i børnehuset, så børnene kan blive bekendte og trygge ved stedet inden start.

Vi bor dør om dør med skolen, hvilket åbner op for et udvidet samarbejde, bl.a. omkring pædagogiske tiltag og fælles arrangementer. Alt dette for at skabe en rød tråd op gennem børnenes opvækst .

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn:

Børn fødes som unikke individer med hver deres egenskaber og udtryk. Vi hylder mangfoldigheden og vægter at give plads for det enkelte barns personlige og iboende potentialer.

Vi er som personale bevidste om vores vigtige rolle i forhold til at skabe rammerne for et godt børneliv for samtlige børn i børnehuset.

Vi møder barnet med nærvær og interesse, har personlig kontakt til det enkelte barn, når det møder om morgenen og er opmærksomme på barnets trivsel i løbet af dagen f. eks i forhold til at klare svære opgaver eller blive integreret i en legegruppe.

Vi anerkender børns forskelligheder og muligheder for udvikling i forskelligt tempo. Med udgangspunkt i det enkelte barns kompetencer og interesser giver vi afpassede udfordringer, så barnet kan opleve at lykkes med opgaven og se egne kvaliteter. Vi sætter ord på forskelligheden og giver børnene indblik i og forståelse for, at vi alle rummer kvaliteter til børnefællesskabet.

Vi ser dagligdagen fra et børneperspektiv, hvor vi gennem observationer og ved at spørge og lytte til børnene bliver klogere på, hvad der optager dem. Vi støtter op om børnenes initiativer og virkelyst ved at deltage aktivt i deres lege og gennemføre planlagte, voksenstyrede aktiviteter med en legende tilgang. Vi skaber rammerne og lader børnene være med til at forme indholdet ved at inddrage deres refleksioner, spørgelyst og fantasi.

Vi betragter det enkelte barn som et selvstændigt individ, der er i besiddelse af kompetencer og udviklingspotentialer. For at understøtte udviklingen er det vigtig, at barnet færdes i et trygt og tillidsfyldt miljø omgivet af stabile og omsorgsfulde voksne, som formår at aflæse og handle på barnets interesser og behov. Vi har bl.a. derfor valgt at opdele børnene i to mindre grupper, hver tilknyttet to faste voksne. Herved øges den tætte tilknytning samt kendskabet til såvel det enkelte barn som dets familie.

Dannelse:

Under børnenes ophold i børnehuset mødes de af en række personer og oplevelser, som er med til at forme dem som mennesker. I det sociale fællesskab møder de værdier, viden og en kultur, som har betydning for udvikling af personligheden. Som de voksne, der omgiver børnene, er vi bevidste om vores rolle ift. at understøtte deres udvikling frem mod at blive selvstændige, hensynsfulde og demokratiske individer.

Under aktiviteter og vore samlinger inviterer vi børnene til at være aktiv deltagende og være med i drøftelser af f.eks. fællesskabets normer, således at de kan føle ejerskab. Vi drøfter emner som venskaber, hjælp-somhed, accept af forskellighed m.m.

Vi observerer børnene i deres lege og kommer med afsæt i børnenes perspektiv med forslag/spørgsmål til handlemuligheder, der kan udvide deres horisont og nuancere deres syn på verden. At skabe nye vinkler på den viden børnene i forvejen besidder.

Vi vægter og kommenterer på gode adfærdsformer og en acceptabel omgangstone som f.eks: At tale pænt og lytte til hinanden, have øje for hinanden, at værdsætte og sige tak, sige goddag og farvel, store børn hjælper små m.m. Ud over, at børnehuset skal være et rart sted for alle, ser vi disse kompetencer som en hjælp også til at opnå social anerkendelse fra de øvrige børn.

Vi er bevidste om, at vores rolle som tydelige, nærværende og anerkendende voksne danner baggrunden for børnenes lyst og mod til at byde aktivt ind til fællesskabet. At handling og normer stemmer overens, at samværet i børnegruppen har højeste prioritet uden unødvendige afbrydelser, og hvor det enkelte barn kan føle sig set, hørt og forstået.

Vi er bevidste om at analysere og tilpasse det pædagogiske arbejde i forhold til det enkelte barns behov og formåen. At sætte fokus på det som virker og give barnet udfordringer, så det både oplever at mestre og klare udfordringer.

Leg

Legen udgør børnenes bedste mulighed for at udvikle sig og lære sammen med andre børn. Igennem leg med jævnaldrende kan de eksperimentere, udtrykke sig, forhandle, afstemme sig efter hinanden og skabe mening.

Derfor giver vi legen plads og opmærksomhed og lader den være en gennemgående del af vores dagligdag.

Vi etablerer mindre legemiljøer med forskelligt indhold rundt i huset og på legepladsen, hvor børnene kan fordybe sig og lege uforstyrret.

Vi støtter op om legerelationer og hjælper til med rollefordeling og indhold, når f.eks nye børn skal integreres i gruppen.

Vi hjælper de børn, som ikke naturligt bliver en del af legegruppen, ved først at være undersøgende på baggrunden og dernæst at iværksætte tiltag. Det kan f.eks være at hjælpe med at tage kontakt, at være på sidelinjen og støtte op i forhandlingssituationer eller at bidrage til og skabe bevægelse i legen.

Vi indtager som voksne forskellige positioner afhængig af situationen: At gå foran og igangsætte og sætte rammer for legen. At være ved siden af og lege på lige fod med børnene. At være bagved og observere i forhold til legens indhold og børnenes positioner.

Gennem aktiviteter, fælles oplevelser, ture ud af huset, oplæsning og fortælling inspirerer vi børnene til nyt indhold i deres lege.

Læring:

Børn lærer gennem hele deres dag i børnehuset, hvor de gør erfaringer i deres samspil og deltagelse i hverdagslivet – i leg med andre børn og voksne, under voksenplanlagte aktiviteter, i rutinesituationer, ud-forskning på legepladsen, ture ud af huset mv.

Som de voksne, er vi bevidste om at stille udviklende og udfordrende rammer og materialer til rådighed, som inspirerer til leg og læring. At børnene har mulighed for at besøge forskellige legestationer rundt i huset og på legepladsen, og have fri adgang til legetøj, spil og kreative materialer

Vi understøtter en alsidig læring og udvikling for det enkelte barn ved at inddrage alle 6 læreplanstemaer i den daglige praksis: Social, personlig, sproglig, motorisk udvikling, natur og kulturelle oplevelser.

Vi er bevidste om, at børn er medskabere af egen læring og at den bedste udvikling sker med udgangspunkt i det som optager og interesserer barnet. Vi følger barnets spor, er opmærksomme og lyttende, og gennem fælles opmærksomhed og fordybelse understøtter den videre læring.

Vi har fokus på vores kommunikation og samspil med børnene, og giver mulighed for ny læring ved at inddrage børnenes ideer, stille åbne spørgsmål og derved opnå fælles tænkning.

Vi er opmærksomme på, hvor det enkelte barn befinder sig udviklingsmæssigt og tilpasser udfordringer og krav i forhold til zonen for nærmeste udvikling. At guide og støtte barnet til at nå det næste trin.

Børnefællesskaber

Børnefællesskabet er en vigtig læringsressource og opleves af mange børn, som den største kvalitet ved børnehavelivet.

Børnefællesskaber opstår på forskellig vis f.eks som venskaber, opgavefællesskaber og i legerelationer. Vi tænker børnefællesskabet ind gennem hele dagen som børnenes fælles sociale liv på tværs af situationer og aktiviteter.

Vi er bevidste om at støtte op om disse fællesskaber og at skabe et socialt rum, som alle børn kan deltage i. Hvor børnene gennem hele dagen kan opleve at høre til, være synlige og kunne bidrage, og hvor de voksne går foran som positive og tydelige rollemodeller, der italesætter børnehuset normer og værdier for samspil.

Vi støtter op om det sociale samspil, så børnene kan få erfaringer med at etablere og udvikle gode relationer og derved opnå social mestring -herunder at kunne udvise empati, hjælpe og vise omsorg, udskyde behov og vente på tur, følge fælles beslutninger og håndtere en konflikt. Vi er opmærksomme på de børn som i perioder skal have hjælp til f.eks at få adgang til legerelationer, at udvikle og opretholde leg eller at kunne affektregulere.

Vi er aktive i forhold til at organisere og strukturere børnenes samspil, så der er jævnbyrdige og gensidige relationer. I børnefællesskaber får børnene erfaringer med forskellige omgangsformer og vi er bevidste om, at børn både kan bidrage positivt men også begrænse hinandens muligheder for trivsel og læring.

Vi observerer og drøfter de enkelte børns trivsel i gruppen - blandt personalet og sammen med forældre -og iværksætter tiltag, hvis vi oplever et barn, som har problemer med at blive en aktiv del af børnefællesskabet. Vi kan f.eks opdele i nye eller mindre grupper, tage afsæt i det, som interesserer barnet eller sætte ord på barnets styrker over for de andre børn. På den måde kan vi imødegå barnets forudsætninger og behov og samtidig medvirke til at ændre de øvrige børns syn på barnet, så det anses som en aktiv medspiller.

For at udvide børnenes perspektiv i samspil med andre, drøfter vi til samling og i hverdagen emner som venskaber og relationer - herunder forskeligheder og styrkesider. Gennem vores adfærd viser vi børnene, at det er vigtigt og har sit værd, at være åbne overfor det som er anderledes og nyt og er deltagende i, hvordan der bliver skabt fællesskaber på trods af forskellige udgangspunkter.

Undertiden udarbejdes relationsskemaer for at danne os et overblik over de enkelte børns positioner i gruppen og med efterfølgende tiltag i forhold til at få alle børn inkluderet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Børn lærer gennem hele dagen og i alle deres relationer med såvel voksne som andre børn. Det er derfor vigtigt, at de rammer og pædagogiske tiltag, som børnene møder, er skabt ud fra bevidste valg afstemt efter børnegruppens behov og muligheder. At vi som personale arbejder med vores praksis sat i forhold til ønskede mål og ser potentiale for læring i alle dagens situationer, herunder rutinesituationer, voksenstyrede aktiviteter og børnenes leg.

For at give barnet lyst og mod til at udforske og involvere sig i læringsmiljøets forskellige muligheder, er det vigtigt, at der fra barnets opstart i børnehuset opbygges en tryk tilknytning til dets primære voksne i huset. At barnet bliver mødt af interesserede og omsorgsfulde voksne, der responderer på barnets intentioner og behov, og som bliver den sikre base, barnet kan udforske sin verden fra. For at understøtte den trygge tilknytning, har vi opdelt børnene i to aldersopdelte grupper med faste voksne. Børnene har deres basisrum, men kan på tidspunkter af dagen, gå på opdagelse rundt i resten af huset.

Vi ser vores tilgang til det enkelte barn og børnegruppe som en vigtig baggrund for den læring og udvikling der foregår i børnehuset. At vi fra et børneperspektiv responderer på børnenes initiativer, er aktivt deltagende og inddrager børnenes meninger og oplevelser. Gennem åbne spørgsmål og feedback søger vi at styrke børnenes evne til kunne reflektere og fordybe sig.

Vores hverdag er bygget op om en forholdsvis fast struktur med faste spisetider, gruppeaktiviteter om formiddagen, samlinger og udetid for alle over middag. Dette er med til at skabe en rytme og overskuelighed, som mange børn føler tryghed i. Vi tilstræber samtidig at have en fleksibilitet, så der f.eks. under temauger og ture ud af huset er mulighed for at skabe fordybelse og sammenhæng uden for mange afbrydelser.

Vi anser de daglige rutiner som f.eks. spisning, oprydning, på badeværelset og i garderoben som vigtige situationer for børn til at øve sig og lære nyt. I genkendelige rammer og med de voksne på sidelinjen parate til at guide, har børnene her mulighed for at øve færdigheder, indtil de mestrer opgaven. Vi giver børnene tid og plads til at handle selvstændigt, fordybe sig og opleve glæden, når tingene lykkes. Rutinesituationer er samtidigt rammen om et fællesskab, hvor samarbejde og ”store hjælper små” er vigtige elementer.

Vore aktiviteter om formiddagen giver os mulighed for at nå omkring alle børn og at kunne arbejde målrettet i forhold til de forskellige læreplanstemaer. Vi planlægger året, så vi sikrer alsidige oplevelser og indretter miljøer ude som inde i forhold til de forskellige aktiviteter. Nogle gange tages udgangspunkt i et fælles emne så som indianeruger, natur og naturmaterialer, eventyruger m.m. På andre tidspunkter arbejdes der målrettet med udgangspunkt den enkelte børnegruppes behov og udvikling f.eks. i forhold til sproglig

opmærksomhed, sociale omgangsformer mv. Vi inddrager det omkringliggende samfund i vores læringsmiljø og tager på mange ture ud af huset.

Vi prioriterer børnenes frie leg og søger at støtte op om fællesskaber ved at indrette små legemiljøer rundt i huset og på legepladsen med indbydende og inspirerende legeredskaber. I legens univers udvikles en lang række personlige, sociale, motoriske sproglige kompetencer og børnenes forståelse for deres omverden udbygges.

Vore børnegrupper er opdelt med ca. 12 børn i hver gruppe. Dette er basisgrupper med faste voksne tilknyttet, som har ansvar for forældrekontakten, blik på de enkelte børns trivsel og udvikling mv. Ofte etableres mindre grupper med henblik på at give gode betingelser for fælles opmærksomhed mellem børnene og den voksne. Vi benytter os endvidere af mulighederne for at danne grupper med bestemte formål på tværs af alder. Det kan være grupper dannet ud fra køn, interesser, styrkelse af fællesskaber eller som understøttelse af et bestemt område i barnets udvikling.

I indretningen af de fysiske rammer er vi opmærksomme på at tilgodese, at alle områder i barnets udvikling kan komme i spil og at der er udfordringer for alle, både de fysisk aktive og de mere stille børn. Vi har en række mindre rum, som giver mulighed for, at børnene kan lege uforstyrret i mindre grupper f.eks. puderum og dukkerum med legekøkken. I grupperummene har vi ved hjælp af gulvtæpper og reoler inddelt i fleksible zoner med forskelligt typer legetøj. De fleksible rammer giver børnene en større frihed til selv at vælge indhold og gruppestørrelse i legen.

Vi vægter at have et alsidigt udbud af kreative materialer, bøger og legetøj, som børnene har frit adgang til i børnehøjde. Undertiden skiftes indholdet i legekasserne ud, hvilket er med til at skabe fornyet interesse og nyt indhold i legene. For at skabe overskuelige og indbydende rammer for børnenes lege og aktiviteter, er vi bevidste om både mængden og organiseringen af vore materialer. I vores udsmykning af børnehuset gøres for en stor del brug af børnenes egne produkter, hvilket er med til at skabe glæde og genkendelighed. Derudover ophænges billeder med forskelligt læringsindhold, så som forundringsplancher fra "Grønne spirer", bogstaver, tal, historiske motiver m.m.

Vores store legeplads er indrettet med div. legeredskaber, køretøjer, sandkasser, klatretræer m.m. så der er motoriske udfordringer og udviklingsmuligheder for alle aldre. Med buske og træer er der skabt legemiljøer, hvor børnene kan lege uforstyrret. For at understøtte den sansemotoriske udvikling har vi indrettet med niveauforskelle, balcestammer, fri adgang til jord og vand m.m. Ofte – specielt i sommerperioden – flyttes aktiviteter så som spisning, samlinger og gruppeaktiviteter ud på legepladsen eller til andre steder i uderummet.

Vi gør brug af digitale medier (I pads og computere) når vi sammen med børnene skal afsøge og indhente viden om forskellige emner, som der arbejdes med, eller som spontant opstår i vore fælles drøftelser. Børns egen brug af I pads bruges kun i begrænset omfang.

Vi er bevidste om personalets fordeling rundt i huset og på legepladsen, således at der altid er en voksen til rådighed for de børn, som får behov for dette. På personalemøder drøftes vores placering og funktioner i løbet af dagen, det er f.eks. vigtigt for os, at der altid er frie hænder til at tage imod børnene, når de kommer om morgenen.

Vi prioriterer at have uddannet personale og størstedelen af vores normering varetages af pædagoger. Vi uddanner os løbende, således at vi får et udvidet og alsidigt kompetencefelt.

Læringsmiljøet er således sammensat af en lang række faktorer, som alle har indflydelse på den daglige praksis i børnehuset. Vi er bevidste om, at alle elementer er variable størrelser, som vi gennem observationer, drøftelser og det daglige arbejde kan rette til, så vi bedst muligt understøtter trivsel, læring og udvikling for det enkelte barn og børnegruppen som helhed.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejdet med forældre danner baggrund for at skabe helhed i barnets liv og er samtidig en vigtig ressource mod at give gode betingelser for barnets trivsel, læring og udvikling. Gennem vidensdeling om barnet, kan vi sammen med forældrene blive klogere på, hvad der er vigtig for barnet, og hvad vi sammen kan gøre, for at understøtte dets videre udvikling.

Fundamentet for et frugtbart samarbejde bygges på tillid, respekt, lydhørhed og en nysgerrighed på hinandens indsigter i barnets liv. Disse værdier grundlægges allerede ved barnets opstart i børnehuset, hvor forældre og barn inviteres til et besøg. Her vises rundt i huset, og med efterfølgende samtale med stuepædagogen er der mulighed for en gensidig vidensudveksling. Forældrene kan her fortælle om barnets vaner, særlige kendetegn og behov. Pædagogen beskriver med udgangspunkt i vores velkomstfolder den daglige struktur, børnegruppen, personalesammensætning samt grundlæggende pædagogiske principper for vort arbejde. Der åbnes op for en gensidig forventningsafstemning til det fremtidige samarbejde.

I den efterfølgende indkøringsperiode vælger mange forældre at være på sidelinjen de første dage, hvilket giver dem en indsigt i børnehusets daglige praksis. Vi har som personale ekstra fokus på samvær med barnet i de første uger, dels for at lære det bedre at kende, dels for at guide i de mange ukendte situationer og rutiner. Herved opleves en interesse fra forældrenes side, som kan gøre det mere trygt at aflevere deres barn.

I de daglige hente- og bringesituationer udveksles viden om barnet og dets færden. Vi fortæller om barnets oplevelser og trivsel i løbet af dagen, både det som fungerer og det som er svært. Ligeledes opfordrer vi forældrene til at give informationer om oplevelser i hjemmet, som f.eks. optager barnet eller som kan have indflydelse på dets velbefindende. Vi er bevidste om, at det nogle gange kan være svært at afsætte den fornødne tid og opmærksomhed til en længere snak og tilbyder så i stedet en samtale på et andet tidspunkt, hvor der er ro og plads til en yderligere drøftelse.

Vi tilbyder årlige udviklingssamtaler for samtlige børn. Under disse samtaler drøftes barnets trivsel, udvikling og læring, vi får indblik i barnets situation i hjemmet. Sammen afklarer vi, hvordan vi bedst understøtter barnet i dets videre udvikling. For at øge forældrenes deltagelse, har de på forhånd modtaget nogle fokuspunkter, som samtalen berører, og som de på forhånd kan gøre sig overvejelser om. Ved en bekymring i forhold til et barn, tilbydes ligeledes en individuel samtale, således at en fremtidig indsats sker i samråd med forældre.

Ved behov afholdes opfølgningssamtaler på de sprogtest, som tilbydes børnene når de er omkring 3,4 år. Her afdækkes barnets kompetencer indenfor forskellige områder i den sproglige udvikling, og forældre får råd og vejledning til tiltag i hjemmet som f.eks. at læse med barnet, tage udgangspunkt i det som optager barnet og være gode sprogmønstre i forhold til at sætte ord på alle hverdagens handlinger.

På vore forældremøder orienterer vi samlet om det pædagogiske arbejde i børnehuset, herunder nye tiltag i forhold til de 6 læreplanstemaer. På stuerne får forældrene et mere detaljeret indblik i deres barns hverdag samt børnegruppens samspil, og der åbnes op for drøftelser af konkrete emner og dilemmaer. Undertiden inviteres fagfolk udefra til at give et oplæg om et aktuelt emne.

Vi har hen over året en række sociale arrangementer, som dels kan åbne op for nye bekendtskaber blandt familier, dels give mulighed for, at personale og forældre kan være sammen på en mere uformel måde. Af arrangementer kan nævnes juleklippedag, sommerfest og arbejdsweekender, som afholdes to gange årligt. Her arbejder forældre på tværs af stuerne sammen om en given opgave i forhold til at vedligeholde og rengøre børnehusets lokaler og legeplads. Vi oplever generelt en stor velvillighed blandt forældre i forhold til hjælp i specifikke situationer. Det kan være som en ekstra hånd på ture ud af huset, praktisk hjælp i køkkenet ved julefrokoster eller klargøring og oprydning til sommerfesten.

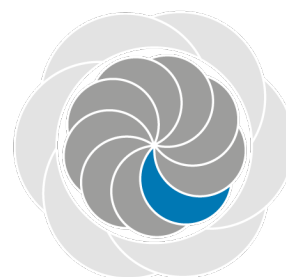
Vi kommunikerer digitalt med vore forældre via intranettet Viggo. Her lægges både individuelle og fælles beskeder ud, så som ugeplaner, nye tiltag mv. Vi lægger jævnligt situationsbilleder op på facebook, hvilket vi oplever bliver fulgt af mange forældre. Endelig har vi vores whiteboard i garderoben, hvor vi mere deltageret skriver om det, som børnene har været optaget af i løbet af dagen.

Kendskabet til den enkelte familie gør det muligt, at tilpasse samarbejdet til de enkeltes behov og muligheder. I den daglige dialog får vi indblik i de enkelte familiers traditioner, værdier og vilkår, og med en rummelig tilgang bestræber vi os på, at give plads til forskellige anskuelser og praksisser. Vi er bevidste om, at der er familier, som kan have behov ekstra fokus eller guidning. F.eks at give mundtlige beskeder til to- sprogede forældre eller at anvise yderligere hjælp til familier i en sårbar position.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi tilstræber at skabe et inkluderende læringsmiljø med lige adgang for alle børn, og hvor alle kan føle sig som værdifulde medlemmer af fællesskabet.

Der kan imidlertid være baggrunde eller situationer som gør, at børn kommer i en udsat position, og derfor har behov for en understøttende indsats. Social baggrund, fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, kritiske familiemæssige situationer som sygdom og skilsmisser er eksempler, som kan sætte børn i en sårbar position. Det kan endvidere dreje sig om børn, som i en periode kan føle sig uden for fællesskabet f.eks. som ny i børnehuset eller på baggrund af dynamikken i børnegruppen.

Uanset baggrunden er det vigtig at få afdækket de forhindringer, som står i vejen for barnets trivsel og udvikling og derved kunne yde en rettidig indsats. Gennem observationer, drøftelser i personalegruppen samt inddragelse af forældre skaber vi os et overblik, som er udgangspunktet for den videre pædagogiske indsats.

Vi følger barnet gennem dets aktiviteter og relationer gennem dagen med henblik på at afdække, hvilke situationer der giver problemer. Er det f.eks. i en voksenstyret fællesaktivitet eller i den frie børnestyret leg. Vi udforsker praksis fra et børneperspektiv ved at kigge på barnet og ud i dets verden. Bliver klogere på barnets oplevelse af situationer, og hvad som hæmmer og fremmer deltagelse.

På baggrund af vore iagttagelser drøftes og iværksættes tiltag med udgangspunkt i at flytte fokus fra selve barnet og til de omgivelser, det færdes i. Hvor skal vi justere i læringsmiljøet for at skabe de bedste betingelser for barnets trivsel, læring og udvikling? Vi inddrager områder som struktur, fysiske rammer og det sociale rum og tager udgangspunkt i barnets styrkesider og de situationer, som det mestrer.

Vi er bevidste om de voksnes rolle i forhold til at være nærværende i samværet, at støtte op om barnet og gå foran med en positiv og løsningsorienteret tilgang. At vi oversætter børns udfordringer i sprog og handling såvel for barnet som for de øvrige børn, og former vores praksis på en deltagelsesfremmende måde.

Vi følger barnets udvikling tæt, evaluerer på tiltag og justerer løbende med udgangspunkt i det som lykkes.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Idet børnehuset er en del af Stadil Vedersø Friskole såvel fysisk som organisatorisk, oplever vi ikke overgangen til børnehaveklassen som en stor omvæltning for børnene. De er bekendte med de voksne og de fysiske rammer på skolen, og børnene i indskoling kendes fra børnehavetiden. Vi er dog samtidig bevidste om, at skiftet til skolen stiller nye og anderledes krav og udfordringer, og at børnene nu skal agere i en ny kontekst. Med en række tiltag søger vi at lette overgangen således, at skolestarten kan opleves som noget trygt og overskueligt for det enkelte barn.

Vi samler børnene i førskolegruppe 1-2 gange om ugen det sidste år før skolestart. Med udgangspunkt i den pågældende børnegruppe søger vi at styrke børnenes kompetencer i forhold til opmærksomhed, fordybelse, mod og lysten til at lære nyt. Via små opgaver, spil og gennem leg understøttes børnenes nysgerrighed og engagement bl.a. i forhold til bogstaver, tal, former, begreber mv.

Børns trivsel og læring er i høj grad betinget af deres deltagelse og position i børnefællesskaber. Derfor har vi i hverdagen og under samling særlig fokus på sociale og personlige færdigheder, som giver adgang til positive relationer til de øvrige børn. F.eks. at kunne samarbejde, afkode lege og samspil, vente på tur, føle og udvise empati.

Vi samarbejder med skolen om forskellige aktiviteter så som fælles morgensang, gymnastikopvisning og idrætsdage. Her opleves samvær og samarbejde med samtlige elever på skolen.

Vi gør brug af skolens faciliteter så som gymnastiksal, bibliotek og udearealer. Undertiden deltager vi i frikvarterer sammen med skolens elever.

Det sidste halve år før skolestart udbygges samarbejdet med børnehaveklasselæreren. Vi kommer jævnligt på besøg i 0. klasse, hvor indholdet er tilrettelagt, så alle kan deltage evt. gennem samarbejde i mindre grupper.

Børnene får hver især tildelt en skolemakker dvs. en elev fra en ældre klasse, som kan hjælpe og støtte barnet i den første tid i skolen -specielt i frikvartererne.

Vi har sammen med skolen udarbejdet en pjece, for at skabe en fælles forståelsesramme for overgangen for såvel børnehus, skole som forældre. Her er bl.a. optegnet fokusområder, som der kan arbejdes med så vel hjemme som i børnehuset. Det være sig sociale og følelsesmæssige kompetencer, robusthed, sprog, krop og bevægelse, selvhjulpenhed og hygiejne.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Det er vigtigt, at børnene oplever helhed i deres liv, og at vi som institution bidrager til at skabe sammenhæng mellem de forskellige arenaer, som de færdes i - børnehus, hjem og i nærmiljøet. Som en del af et lille lokalsamfund oplever og understøtter vi et tæt samarbejde med institutioner, foreninger, virksomheder og en række privatpersoner i området.

Vi betragter lokalsamfundet som en ressource til at udvide læringsmiljøet. At vi på ture ud af huset kan give børnene værdifulde erfaringer, som er med til at udvide deres horisont samt understøtte deres tilhørsforhold til området.

Samarbejdet med skolen er som tidligere nævnt en vigtig og naturlig del af vores hverdag. Fælles aktiviteter, brug af hinandens lokaler, fælles personalemøder og fælles ture i vores bus gør, at skole og børnehus betragtes som en fælles enhed. (jvf afsnittet om sammenhæng til børnehaveklassen.)

Vi samarbejder med forskellige lokale foreninger så som idrætsforening, spejdere og sogneforening bl.a. i forbindelse med afholdelse af den årlige sommerfest, som forløber over flere dage og med en lang række aktiviteter for store og små.

Vi støtter op om idrætsforeningens aktiviteter så som gymnastik og bold og leg. For at give alle børn mulighed for at deltage, tilbyder vi at gøre børnene klar og sende dem direkte fra børnehuset. Vi er behjælpelige med at formidle og organisere, så også børn fra f.eks to-sprogede familier bliver en del af idrætslivet.

For at skaffe børn adgang til bøger og andre kulturelle oplevelser gør vi brug af såvel det lokale som biblioteket i Ringkøbing. Børnene låner jævnligt bøger med hjem fra skolens bibliotek, hvorimod hovedbiblioteket benyttes, når vi skal have bogkasser til børnehuset eller se teaterforestillinger.

Vores geografiske placering giver os ikke mulighed for jævnlige besøg på museer og lignende institutioner. Vi er dog bevidste om værdien i at kende til vores historiske og kulturelle baggrund og vægter derfor ture for alle til f.eks Bundsbæk Mølle og Hjerl Hede.

Vore ture ud af huset har forskellig fokus og indhold. Vi besøger jævnlig en nærliggende kvæggård, hvor børnene interesseret følger fodring, malkning og pasning af de små kalve. Vi kommer forbi maskin- og smedeforretningen, hvor især drengene kan begejstres og formidle viden til os alle om anvendelse af de forskellige maskiner. Vi tager på madpakketur til sogneparken med mulighed for leg og evt. en snak med ældre fra området. Vi besøger en lokal dagplejer, hvis fantastiske udefaciliteter og dyrehold giver gode oplevelser. Ofte drager vi afsted med det formål at sanse og opleve naturen med dens skiftende årstider og med muligheder for at udforske dyrs opholdssteder og levevis.

Vi er bevidste om også at inddrage nogle af de kompetencer, som en række ældre personer i vores nærmiljø besidder. Vi har f.eks. god hjælp af en tidligere medarbejder, som ugentlig kommer i børnehuset. Hun udfylder endvidere rollen som en reservebedstemor til bedsteforældredag og juleklippedag, så ingen børn skal være alene uden besøg. Generelt har vi kendskab til en række ældre borgere i lokalsamfundet, som fra tid til anden vil kunne bidrage til en given opgave eller aktivitet.

Vi har et udvidet samarbejde med samtlige dagplejere, hvor de specielt i sommerperioden kommer på jævnlige besøg i børnehuset. Her kan børnene lege på tværs af alder, hvilket er med til at lette overgangen fra dagpleje til institution.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø

Det fysiske børnemiljø omhandler rammerne såvel inde som ude. I børnehuset har vi gode pladsforhold i forhold til børnetallet.

Huset består af en række lyse rum – herunder 3 grupperum, et stort køkken og en række mindre lege- rum. Der er toiletter og pusleborde i umiddelbar nærhed af grupperummene.

Alle grupperum har store naturlige lysindfald fra vinduer og døre, hvilket også giver børnene mulighed for at orientere sig om det, som sker udenfor. Der er anvendt lyddæpende materialer på lofter, nogle vægge, bordplader og der er sat filtdunder under stolene.

I grupperummene er der mekanisk udluftning, som løbende udskifter luften og sikrer et godt indeklima. Vi har toiletter svarende til ca. 1 toilet pr. 5 børn, dog kun 1 afskærmet med en dør. Der er let adgang til hånd- vaske med berøringsfri amatur og sæbeautomater.

Vi har en stor og velholdt legeplads med mange legekroge, boldbane, lille "skov", legebakke, cykelbane, bålplads, sandkasser, klatreborg + div. legeredskaber m.m. Her gives mulighed for fysisk udfoldelse på for- skellige niveauer, at etablere fælleslege i større grupper, at gå på opdagelse og udforske, men også at kunne "trække sig" og finde ro og rum til de små fællesskaber.

På legepladsen findes desuden et udendørs værksted.

Vi bor lige op ad skolens legeplads og boldbaner, og inddrager disse, som en naturlig del af vores ude- areal.

Sikkerheden på legepladsen tjekkes jævnlig af leder og pedel. Hvert andet år inddrages fagfolk.

Vi vurderer løbende, hvordan vores hus og de forskellige rum fungerer i forhold til den børnegruppe, vi har. Vi tager udgangspunkt i børnenes ønsker og behov samtidig med, at personalet løbende ændrer på indret- ningen og på den måde, børnene kan gøre brug af rummene. På den måde sikrer vi os, at vi kan tage hensyn til børnenes ønsker, både når det handler om de stille lege og de lege, som kræver mere fysisk ud- foldelse.

Det psykiske børnemiljø

Det psykiske børnemiljø handler om børns trivsel – i børnegruppen og med de voksne. Det handler om fæl- lesskaber, venskaber, medbestemmelse og inklusion.

Når vi har samlinger giver vi børnene plads til at fortælle om både gode og dårlige oplevelser, så vi får ind- blik i det enkelte barns perspektiv. På den måde hører vi, hvordan hver enkelt barn oplever både det psyki- ske og fysiske miljø er i gruppen og finder ud af, om der er ting, der skal ændres, for at sikre, at alle børn er trygge og føler sig en del af fællesskabet. Samtidig bruger vi samlingerne til at inddrage børnene i små be- slutninger, hvor de kan være medbestemmende i forhold til f.eks. de lege, aktiviteter, indretninger og ind- køb, vi planlægger.

I personalegruppen forholder vi os dagligt til det enkelte barns trivsel, såvel som gruppens, og med jævne mellemrum afholdes der personalemøder og forældremøder, hvor børnenes trivsel og det pædagogiske indhold er de centrale emner.

Vi er bevidste om den ressource, forældrene er. Gennem det daglige samarbejde og dialog omkring bar- nets sociale liv og læring i børnehuset, kan personale og forældre i fællesskab fremme barnets trivsel, læ- ring og udvikling.

Det æstetiske børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø omhandler de sansemæssige oplevelser, som børnene møder under deres op- hold i børnehuset. Om samspillet mellem omgivelser og børns sanser, som har betydning for, om børnene oplever børnehuset som et rart sted at være. Vi vægter et børnemiljø som er inspirerende, udfordrende og som indbyder til kreativitet. Gennem indretning og udsmykning af vore bygninger, rum og udearealer har vi mulighed for at understøtte børns læring og kreativitet.

Vi lader børnenes kreative produkter være en del af udsmykningen i børnehuset såvel inde som ude.

Vi dekorerer lokaler ved hjælp af malerier, planter, fødselsdagstavler og plancher med forskelligt lærings- mæssigt indhold som f.eks. bogstaver/ tal, rim og remser og naturbilleder.

Vi har legetøj, spil og kreative materialer i en højde, så det er tilgængeligt for alle børn.

Vi bestræber, at der er orden og ryddeligt, så det indbyder til leg og aktivitet. Børnene deltager selv i opryd- ningen efter endt aktivitet både inde og ude.

Udendørs byder vi velkommen med tilplantede blomsterkrukker mv og beriger sanseoplevelsen med forskellige blomster og buske – herunder bærbuske og frugttræer..

Vi opfylder Børnemiljølovens krav om udarbejdelse af en Børnemiljøvurdering hver 3. år. Vi gør brug af børneinterviews, hvor vi i små grupper og i tæt samarbejde med børnene får indsigt i børnenes perspektiver, hvorefter vi kan evaluere og foretage de tiltag, der er nødvendige, for at sikre alle børns trivsel.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Den pædagogiske tilgang og praksis i børnehuset er af stor betydning for børns udvikling til robuste individer med tro på egen værd og egne evner.

En tryk tilknytning til de voksne er udgangspunktet for barnets udvikling i forhold til at kunne bearbejde og regulere følelser. Vi er beviste om at være fysisk og mental tilstede for således at kunne støtte barnet i at bearbejde de indtryk og følelser, som opstår. At vi som primære voksne kan læse barnets motiver og behov og gennem en følelsesmæssig afstemning spejler de følelser, som barnet giver udtryk for.

Vi sætter ord på de forskellige følelser, som opstår i løbet af dagen. Både i de konkrete situationer og under f.eks. samlinger, hvor især de ældste børn beskriver følelser ud fra situationsbilleder m.m. Dette for at give børnene en større selvindsigt og øge forståelsen for andres reaktioner.

Gennem en anerkendende tilgang søger vi at støtte børnenes selvværdsfølelse og selvtillid. Ved at vise interesse og være lydhøre, dele tanker og følelser styrker vi børnene i at føle sig værdifulde både som enkeltindivider og som en del af fællesskabet.

Vi arbejder med børnenes selvtillid ved at støtte op om aldersafstemte udfordringer. Gennem guidning og opmuntring hjælpes børnene til at tro på og afprøve egne evner, indtil de mestrer opgaven. Vi er opmærksomme på de enkelte børns kompetencer og varierer vores praksis, så alle børn kan opleve succes. Vores fokus er i højere grad på indsatsen end på resultatet.

Vi understøtter børnenes deltagelse i leg og aktiviteter ved selv at gå foran og udvise engagement og en positiv tilgang. Vi er opmærksomme på, at alle børn har mulighed for deltagelse, og organiserer en varieret hverdag, så alle børns styrker og interesser kan komme i spil.

Vores dagligdag er en vekselvirkning mellem voksenplanlagte fællesaktiviteter, faste rutiner samt pædagogisk improvisation og leg. På den måde er der mulighed for at inddrage børnenes perspektiv og gribe deres ideer og samtidig opretholde en fast struktur med genkendelighed.

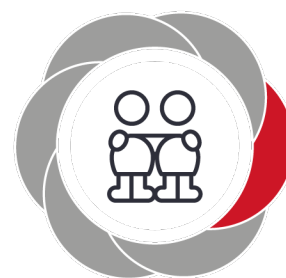
Vi arbejder med børnenes robusthed i forhold til at klare udfordringer som f.eks. at kunne udsætte behov, vente på tur, tåle nederlag og håndtere frustrationer. De følelser dette må medføre møder vi på en anerkendende måde, og vi støtter børnene i at finde handlemuligheder.

Vi indretter og sammensætter læringsmiljøet, så børnenes gåpåmod og udforskningslyst udfordres. Vi giver plads for børnenes egen nysgerrighed og spørgelyst og præsenterer dem samtidig for nye og anderledes oplevelser f.eks. gennem nye aktiviteter, nye materialer og ture ud af huset. Vi lader børnene afprøve grænser gennem tilpas risikofyldt leg, således at de kan få afprøvet deres fysiske formåen i den særlige kombination af frygt, spænding og glæde.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Børns sociale samspil gennem leg, venskaber og fællesaktiviteter er af afgørende betydning for den daglige trivsel.

Vi tilpasser løbende vores læringsmiljø ift. organisering og pædagogisk praksis, så det giver gode betingelser for deltagelse af samtlige børn. Det være sig i forhold til gruppesammensætning og størrelse, interesseområder, aktivitetsniveau mv.

Vi ser børns forskellighed som en styrke og planlægger og gennemfører aktiviteter, så de enkelte børns kompetencer kommer i spil. Ved at have øje for de enkelte børns styrkesider organiserer vi en dagligdag, hvor alle får mulighed for at bidrage konstruktivt til fællesskabet.

Vi inddrager børnenes perspektiver både konkret ved at lytte til deres ønsker og meninger, men også indirekte ved at lade observationer over det som optager og interesserer dem, danne baggrund for den pædagogiske praksis.

Vi har fokus på de enkelte børns adgang til fællesskabet og støtter deres sociale forudsætninger ved f.eks at give ideer til rollefordeling og indhold til legen. Vi understøtter sociale kompetencer så som at kunne bidrage med ideer og viden, at kunne lytte til og inddrage andres forslag, at skiftes og vente på tur, at kunne udvise empati dvs. evnen til at kunne sætte sig ind i andres følelser og oplevelser.

Vi arbejder som empatiske rollemodeller ved at være lydhøre og reagere i overensstemmelse med børnenes signaler og behov. Ved at sætte ord på de situationer og følelser som opstår, kan børnene føle sig set og anerkendt, også selv om deres umiddelbare ønsker ikke altid kan opfyldes.

Vi ser opståede konflikter som en øvebane til, at børnene kan mærke og kommunikere egne følelser og samtidig få indblik i andres. Når vi hjælper med konflikthåndteringen ved sammen med børnene at stoppe op, se på mimik og kropssprog og få forståelse for begge parter oplevelse af situationen, giver vi børnene redskaber til selv at kunne klare konflikter på den lange bane.

Vi prioriterer legen som børnenes bedste arena for at opøve sociale færdigheder. Herunder at støtte op om legegrupper og vægte, at der er tid og rum til, at børnene kan organisere sig. Jævnfør i øvrigt afsnittet om leg i det pædagogiske grundlag.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Den sproglige udvikling er vigtig for barnet i forhold til at blive forstået, at kunne danne relationer og herved indgå i fællesskaber samt at kunne få adgang til ny viden.

Vi tænker den sproglige udvikling ind i alle situationer i løbet af dagen herunder rutinesituationer, samlinger, planlagte aktiviteter, leg samt de spontane samtaler, som opstår i løbet af dagen.

For at udvide ordforråd og skabe sammenhænge er vi bevidste om at sætte ord på det, vi foretager os sammen med børnene. Vi viser interesse for kommunikationen og samspillet med afsæt i det som optager barnet. Som redskab benytter vi os af de 10 understøttende sprogstrategier fra "Sprogpakken"

Vi arbejder med sprogets forskellige dele herunder udtale, sætningsopbygning, ordforståelse og sproget anvendt i praksis som f.eks. samtaleteknik og turtagning.

I børnefællesskaber og under leg får børnene mulighed for at afprøve og videreudvikle deres sproglige færdigheder. Vi er opmærksomme på, at alle børn får adgang til disse fællesskaber f.eks. ved at hjælpe dem til en positiv kontaktform, at sammensætte grupper efter interesse eller udviklingsstrin eller ved at være aktive på sidelinjen med sproglige in-put, som kan udvikle samspillet.

Vi er bevidste om de voksnes rolle i forhold til at skabe et frugtbart sprogmiljø: At tale langsomt og tydeligt, at skabe ro om aktiviteter/ samtaler uden afbrydelser og at mindske støjniveauet.

Vi har dagligt oplæsning/dialogisk læsning for hele gruppen og i mindre grupper. Sammen taler vi om billeder og handling for derved at skabe mening i teksten.

Vi arbejder med tidlig literacy ved at understøtte børnenes nysgerrighed på bogstaver og sprogets lyde. Vi genkender bogstaver i egne og andres navne og hjælper f.eks. med skrive eget navn, når interessen er der. Vi leger med sprogets lyde gennem rim og remser, rimspil m.m.

Vi tænker sproget ind i den fysiske udformning af læringsmiljøet: At der er fri adgang til bogkasser med bøger, som jævnligt udskiftes. At der hænger plakater, vægtæpper mv. som inspirerer til samtaler og forundring. At der er sprogstimulerende spil til rådighed.

Vi tilbyder sprogvurderinger til alle børn og laver sammen med forældre en handleplan, hvis der er behov for en fokuseret eller en særlig indsats. Er der børn med sproglige forsinkelser, som kræver eksperthjælp, indledes et samarbejde med PPR og der iværksættes målrettede indsatser.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vi indretter vores læringsmiljø, så børnene har mulighed for at få stimuleret samtlige sanser – både på eget initiativ og på opfordring og støtte fra de voksne. F.eks giver ophold på legepladsen, i gymnastiksalen og på ture ud i naturen adgang til at få trænet og udfordret de indre sanser. På gyngen, koldbøttestangen, i hængesøjlen, under fysisk leg m.m. udvikles labyrintsansen. Muskel-led sansen stimuleres bl.a. gennem løb, hop, bold og styrkelege samt deltagelse i praktiske opgaver som at grave eller køre sand. Den taktile sans understøttes f.eks ved at lade børnene opleve og lege med forskellige former for materialer, gennem massage, at gå barfodet om sommeren og ved sætte ord på sanseoplevelser så som smerte, kulde, varme, velvære og ubehag. Herved øges kropsbevidstheden og børnenes mulighed for at reagere hensigtsmæssigt ved f.eks berøring.

De ydre sanser – at se, høre, lugte og smage – er i spil gennem hele dagen. F.eks ved at opleve naturens mangfoldighed gennem alle sanser, at lytte til en historie, at se og genkende brikker i et vendespil eller at dufte og smage under forberedelse af et fælles måltid i vores køkken. Vi ser rutinesituationer som oplagte tidspunkter til at drøfte og sætte ord på sanseoplevelser.

Vore indearealer er opdelt i zoner, så der både er plads til de frie bevægelseslege og samtidig er der områder med ro til fordybelse, hvile eller kreative aktiviteter for udvikling af finmotorikken.

Vi er opmærksomme på børnenes forskellige forudsætninger for at være fysisk aktive. Hvor det for mange børn er naturligt at være i bevægelse og afprøve kroppens muligheder, er der samtidig børn, som har brug for de voksnes støtte og opmuntring. Vi guider børnene i at klare nye udfordringer som f.eks at bestige

klatreborgen, klatre i træer eller blive selvhjulpne og vi deler deres glæde, når det lykkes. Vi organiserer bevægelsesaktiviteter med udgangspunkt i den konkrete børnegruppe og tilpasser undervejs, så alle har mulighed for deltagelse.

Gennem samtaler, leg og f.eks sanglege gøres børnene opmærksomme på deres krop og dens funktioner. Vi sætter ord på de enkelte kropsdele og drøfter vigtigheden af at bruge kroppen fysisk, så den bliver sund og stærk. Herunder inddrages også snakken omkring sund og usund mad.

Det er vores mål, at bevægelse bliver en naturlig og lystbetonet del af børnenes hverdag i børnehuset. Gennem DGI kurser er vi blevet bevidste om de voksnes rolle i forhold til at rammesætte aktiviteter, så børnene kan opleve tryghed og glæde ved bevægelse. At vi er tydelige omkring, hvad der forventes af dem i de forskellige situationer og samtidig være åbne for deres ideer og initiativer. Et succeskriterie kunne være, at børnene selv efterspørger og igangsætter bevægelseslege.

Motivation til bevægelse skabes gennem et stimulerende læringsmiljø samt i mødet med aktive, engagerede voksne, som selv går foran. At vi som rollemodeller viser glæde ved at bruge kroppen og gennem verbal instruktion, fysisk adfærd og mimik og opfordrer og tilskynder til deltagelse.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Forskning viser, at børns ophold i naturen har en positiv effekt på deres trivsel og læring.

I børnehuset udgør udelivet en stor og vigtig del af vores hverdag. Det gælder såvel leg og aktiviteter på legepladsen, på ture i nærmiljøet eller til skov og strand.

Vi indretter legepladsen med en række uderum, som inspirerer til fysisk aktivitet, leg, sanseoplevelser og eksperimentering med f.eks vand, sand og jord.

Vi ser udelivets muligheder for også at kunne lege vilde, beskidte og risikofyldte lege.

Vi går på opdagelse med børnene i naturen, hvor vi gennem sanseoplevelser er nysgerrige og undersøgende på det som møder os. Vi er bevidste om den voksnes rolle i forhold til at "gå foran" for at vise og rette opmærksomhed i mod og samtidig have fokus på det, som optager børnene.

Vi udbygger børnenes egne oplevelser og erfaringer i naturen ved gennem samtaler, brug af litteratur, I Pads, plancher, forstørrelsesglas m.m. at udbygge deres viden og kendskab.

Vi arbejder med science ved at understøtte børnenes nysgerrige og undersøgende tilgang til deres omverden. Ved at gribe her og nu situationer som f.eks opdagelse af en regnbue eller is på vandpytten eller

gennem planlagte aktiviteter som f.eks at undersøge vindens muligheder gennem leg med vindmøller og drager. Der gives tid og plads til at kunne fordybe sig og gennem åbne spørgsmål , som hvorfor og hvordan , får børnene mulighed for selv at resonere sig frem til svar omkring årsag og sammenhæng.

Vi understøtter børnenes begyndende fornemmelse for tal og mængder ved at gribe de situationer, som naturligt opstår i løbet af dagen. F.eks når vi tæller service op til borddækning, når vi tæller ben på indsamlede insekter eller når der bygges med lego. I vores førskolegruppe udvides fokus til også at kunne genkende og skrive tal.

Vi arbejder med bæredygtighed gennem samtaler og konkrete tiltag, således at børnene kan blive bevidste om, hvordan vi som børnehus og enkelt individ kan værne om vores natur og dens ressourcer. Vi snakker om forbrug – herunder genbrug og overforbrug. Vi sorterer affald og samler skrald i nærområdet. Vi anvender naturmaterialer og genbrugsmaterialer i de kreative processer. Vi værner om dyrelivet på legepladsen gennem opsætning af fuglekasser, dyrehoteller og højbede. Vi beskæftiger os med naturens cyklus i forbindelse med de forskellige årstider m.m.

Som medlem af ” De grønne spirer” gennemføres en række naturprojekter i løbet af året.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset har vi mange traditioner som bidrager til fælles oplevelser og vi planlægger aktiviteter, som kan være med til at give børnene en glæde ved det fællesskab, de indgår i. Vi har fokus på at styrke børnenes demokratiske dannelse for at skabe en stærk, fælles kultur, så børnene klædes på til at tage del i hverdagens fællesskaber.

Vi ønsker at være formidlere af den danske kultur i de oplevelser, vi får i dagligdagen. Vi planlægger forskellige temaer f.eks. "Danmark", "H.C. Andersen", "gamle danske lege", "danske husdyr", "trækfugle" og vi giver plads til, at børnene kan fortælle om den måde, de hver især lever som familie.

Samtidig er vi nysgerrige og imødekommende overfor de andre kulturer og de andre sprog, vi møder blandt nogle af børnene og forældrene. Den omsorg vi viser, skal være med til at give alle børn en forståelse for, at man kan udtrykke sig på andre sprog, man kan have andre traditioner og måske have en helt anden madkultur.

Vi planlægger maddage hvor børnene er med til at lave forskellig mad, vi tager på ture til i nærområdet, for at lære vores egen at kende, vi fejrer fødselsdage med flag, sang og gaver, vi holder fastelavnsfest med tøndeslagning, vi har "fælles fredage", hvor alle børn samles om fælles aktiviteter, vi tager på fællesture til biblioteket i Ringkøbing, hvor vi kan se teater og låne bøger, vi holder sommerfest for børnene og deres familier, vi arrangerer bedsteforældredage, hvor børnene optræder med sang, vi har faste traditioner i

december måned med juleklippedage med forældredeltagelse og i hele december tænder vi kalenderlys og får af og til besøg af "Julius", vores husnisse.

Legepladsen som er indrettet med to store sandkasser og forskellige legeredskaber, danner baggrund for mange fantasifulde og kreative lege. Det er vigtigt, at børnene også på legepladsen kan få mulighed for at fordybe sig og få mulighed for at eksperimentere uden voksenindblanding. Derfor er vi altid opmærksomme på, hvordan vores uderum er indrettet og vi er bevidste omkring at give børnene forskellige oplevelser og få dem til at åbne øjnene i forhold til nye fællesskaber.

Indendøre er der fri adgang til papir, karton, farver, tusser, lim og sakse og forskellige genbrugsmaterialer. Det giver børnene mulighed for at arbejde med forskellige materialer i både fri leg og i planlagte kreative aktiviteter. Samtidig giver det børnene mulighed for mange oplevelser, der stimulerer følelser og sanser og vi kan se, at det er med til at udvikle børnenes fantasi, hvilket giver en god læring i forhold til at skulle ud-tænke nye løsningsforslag og handlemuligheder.

Vi lader børnene være aktive deltagere i udsmykningen af væggene, loft og vinduer i Børnehuset. Mange af de ting, børnene fremstiller, er med til at give både børn og voksne en visuel oplevelse, og det giver børnene en stor tilfredsstillelse, når deres store og små projekter skaber glæde for andre.

Gennem børnenes kreative processer, oplever vi, hvad der rører sig i børnene og vi kan ad den vej få en viden, der kan danne grundlag for vores fremadrettede pædagogiske arbejde. Nogle gange er aktiviteterne tilrettelagte og med fokus på børnenes demokratiske dannelse, andre gange er det børnene perspektiver, der danner grundlag for aktiviteten.

Vi prioriterer at lære børnene mange forskellige sange og lære dem forskellige sanglege. Det giver glæde og fællesskab, når en sang mestres, og vi oplever gang på gang, at en sang bringes videre ind i en leg. I gennem sanglege er vi både med til at viderebringe en del af den danske kultur, og vi bidrager til barnets sproglige, motoriske og sociale udvikling.

Af og til laver vi små teaterstykker. Det at fordybe sig i en historie og selv være aktiv deltager, giver børnene mulighed for at møde nye sider af sig selv og andre. Det kan være med til at skabe en ny identitetsdannelse, og det kan flytte grænser både i forhold til en selv og i forhold til fællesskabet. Nogle gange åbnes der op for, at andre børn kan inviteres med som tilskuere.

Vi har på hver stue en ipad, som personalet kan bruge i det pædagogiske arbejde i sammen med børnene. Det kan være at lytte til små historier, der kan lyttes til små sang videoer, der kan hentes inspiration til kreative processer og i det hele taget hentes ideer til de ting, der optager børnene.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vi evaluerer løbende på igangsatte aktiviteter samt fokuspunkter i den daglige praksis. På personalemøder udvælges de områder vi vil udvikle på, og der opstilles mål, tiltag og tegn ved hjælp af f.eks. smitte modellen. Ud fra observationer og praksisfortællinger undersøger vi, om de opstillede tiltag opfylder målene, og på personalemøder drøftes, om der skal iværksættes yderligere justeringer. Hele processen udvikler en

faglig selvkritisk, undersøgende og reflekteret tilgang hos personalet i forhold til tilrettelæggelse og evaluering af den pædagogiske praksis .

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Ud over den løbende evaluering vil der minimum hvert andet år være afsat en pædagogisk dag for hele personalegruppen til evalueringsdelen. Efterfølgende inddrages forældrerådet.

Læreplanen og evaluering vil være offentligt tilgængelig på vores hjemmeside.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

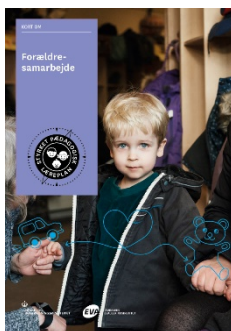
Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC